

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-290/15-M

Název právnické osoby vykonávající činnost školského zařízení	Dětský domov a Školní jídelna, Budišov nad Budišovkou, ČSA 718, příspěvková organizace
Sídlo	ČSA 718, 747 87 Budišov nad Budišovkou
E-mail právnické osoby	detskydomov.budisov@c-box.cz
IČ	47813466
Identifikátor	600031560
Právní forma	příspěvková organizace
Zastoupená	Mgr. Naděždou Vondroušovou, ředitelkou školského zařízení
Zřizovatel	Moravskoslezský kraj ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava
Místo inspekční činnosti	ČSA 718, 747 87 Budišov nad Budišovkou Dukelská 636, 747 87 Budišov nad Budišovkou
Termín inspekční činnosti	10. až 13. březen 2015

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost na podnět podle § 174 odst. 5 školského zákona.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, a podle zákona č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále „zákon č. 109/2002 Sb.“), a souvisejících a prováděcích právních předpisů, které se vztahují k poskytování vzdělání a školských služeb.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro dětský domov a jeho

souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů.

Posuzovaným obdobím jsou školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti.

Charakteristika

Dětský domov a Školní jídelna, Budišov nad Budišovkou, ČSA 718, příspěvková organizace (dále „zařízení“, „subjekt“), jehož zřizovatelem je Moravskoslezský kraj, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava, vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost dětského domova (dále „DD“) a školní jídelny (dále „ŠJ“). Subjekt je koedukované zařízení pro děti ve věku zpravidla od 3 do 18 roků, případně do ukončení přípravy na budoucí povolání, kterým byla nařízena ústavní výchova, případně vydáno předběžné opatření, a které ze závažných důvodů nemohou být vychovávány ve vlastní rodině nebo být umístěny v jiné formě náhradní rodinné péče.

Kapacita DD byla stanovena na 32 děti (tj. 4 rodinné skupiny) a ŠJ na 50 jídel. V centrální budově na adrese ČSA 718, 747 87 Budišov nad Budišovkou jsou umístěny 2 rodinné skupiny (I. a II.), další 2 rodinné skupiny (III. a IV.) jsou dislokovány na odločeném pracovišti na adrese Dukelská 636, 747 87 Budišov nad Budišovkou. Pro vybrané zletilé nezaopatřené osoby, případně nejstarší děti byl v rámci přípravy na samostatný život zřízen tzv. cvičný byt (v centrální budově).

Evidenční stav k termínu inspekční činnosti byl 22 děti (z toho 4 předškolního věku navštěvující mateřskou školu, 13 plnící povinnou školní docházku v základní škole a 5 studující ve středních školách) a 3 zletilé nezaopatřené osoby (z toho 2 absolvující střední vzdělávání v tuzemsku a 1 studující na vysoké škole v zahraničí), které byly v péči DD na základě dohod (smluv) o setrvání v DD do ukončení přípravy na povolání. Jednomu dítěti byla ústavní výchova soudem z důvodu přípravy na budoucí povolání prodloužena do 19 let. Kapacita DD byla k termínu inspekční činnosti naplněna na 78 %, v tomto počtu jsou zahrnuty i zletilé nezaopatřené osoby. Stravování dětí je zajištěno ve ŠJ, která byla zřízena v centrální budově DD. V hodnoceném období, tj. od školního roku 2012/2013 k termínu inspekční činnosti bylo do zařízení umístěno celkem 8 dětí, z toho více jak polovina z nich po neúspěšném pobytu v pěstounské péči.

Výchovně vzdělávací koncepce DD byla cíleně zaměřena zejména na úspěšné ukončení vzdělání dětí, důraz byl kladen na prevenci sociálně patologických jevů a přechod dětí do běžného sociálního prostředí.

O své činnosti zařízení informovalo veřejnost prostřednictvím výročních zpráv o činnosti a na webových stránkách (www.ddbudisov.cz).

Hodnocení podmínek k realizaci vzdělávacího programu dětského domova

Analýzou realizovaného Školní vzdělávacího programu DD (dále „ŠVP DD“) bylo zjištěno, že tento dokument, platný od 1. září 2014, nebyl zcela zpracován v souladu se školským zákonem, neboť neobsahoval popis materiálních a ekonomických podmínek. Zjištění je uvedeno v protokolu o kontrole, čj. ČŠIM-291/15-M, který je výstupem ze souběžně probíhající kontroly dodržování právních předpisů vztahujících se k poskytovanému vzdělávání a školských služeb (dále „protokol“). Tato skutečnost neměla negativní vliv na kvalitu poskytovaného vzdělávání a denní péči o děti. V průběhu

inspekční činnosti přijala ředitelka zařízení opatření, ŠVP DD byl inovován a chybějící údaje doplněny. Inovovaný

a doplněný ŠVP DD odpovídá požadavkům školského zákona i strategiím zařízení, tj. aby se děti vzdělávaly a vyrůstaly v bezpečném prostředí, dosáhly stupně vzdělání dle jejich možností a schopností a získaly takové sociální a pracovní dovednosti, které by jim umožnily přechod do běžného sociálního prostředí a samostatného života. Nedílnou součástí ŠVP DD je jeho příloha „Výchozí standardy pro výchovný program osobnosti dítěte“ (dále „standardy“), která definuje výstupy pro jednotlivé věkové kategorie dětí. Deklarované klíčové kompetence navazují na vzdělávání dětí ve školách a s využitím pravidelné zájmové činnosti, příležitostných akcí a nabídky spontánních aktivit (např. kulturních akcí, sportovních soutěží, zážitkových kurzů a ekologických aktivit) podporují osobnostní rozvoj dětí. Významným prvkem byly realizované projekty financované z jiných zdrojů zaměřené zejména na finanční gramotnost dětí, posilování jejich sociálních, komunikačních

i pracovních kompetencí a rozvíjející dětskou kreativitu.

Systém řízení DD odpovídal jeho velikosti a vykonávaným činnostem, organizační struktura s delegováním kompetencí a povinností na jednotlivé pracovníky byla vytvořena efektivně. Ředitelka zařízení splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon své činnosti, ve funkci byla potvrzena na dobu určitou 6 let, a to do 31. července 2018. O právech a povinnostech v oblasti státní správy rozhodovala v hodnoceném období ve stanoveném rozsahu, primárně přijímala a realizovala opatření k odstranění sociálních, zdravotních a bezpečnostních bariér umístěných dětí. V případě umístění dětí mimo zařízení postupovala ředitelka DD v souladu s právními předpisy, a to na základě písemných žádostí osob odpovědných za výchovu

a souhlasu příslušných orgánů sociálně-právní ochrany dětí (dále „OSPOD“). Za účelem zajištění stabilního prostředí pro další výchovu a vzdělávání dětí bylo v odůvodněných případech využíváno případových konferencí. Při řízení DD se ředitelka opírala zejména o zodpovědný přístup jednotlivých pracovníků při plnění pracovních úkolů vyplývajících ze stanovených náplní práce. Poradním orgánem ředitelky zařízení byla v hodnoceném období pedagogická rada a porada vedení. Při přijímání (umísťování) dětí postupovalo vedení zařízení ve sledovaném období v souladu s právními předpisy. Všechny evidované děti byly do zařízení umístěny na základě rozhodnutí soudu, případně (starší děti) prostřednictvím územně příslušného diagnostického ústavu. Organizace vzdělávání a denní péče o děti byly nastaveny a rozvrženy v souladu s právním předpisem, denní režim respektoval obecné psychohygienické i didaktické zásady. Přímá pedagogická činnost vychovatelů končila v návaznosti na večerku dětí, která byla stanovena na 21:00 hodinu pro starší děti a 20:00 hodin pro mladší děti. Z hlediska dodržení minimálního a maximálního počtu dětí v rodinné skupině nebyl v jejich složení zjištěn nedostatek.

Personální podmínky DD jsou příznivé, pedagogický sbor je stabilizovaný, věkově vyvážený. S výjimkou dvou pedagogických pracovníků, kteří si aktuálně v rámci celoživotního vzdělávání kvalifikaci doplňují, splňují ostatní pedagogové odborné kvalifikace pro práci v daném typu školského zařízení. K termínu inspekční činnosti zajišťovalo vzdělávání

a denní péči o děti v DD celkem 12 pedagogických pracovníků včetně ředitelky a vedoucího vychovatele. Všichni pedagogičtí pracovníci předložili platné potvrzení o své psychické způsobilosti vystavené psychologem se stanovenou akreditací. Svoji bezúhonnost doložilo platným výpisem z evidence Rejstříku trestů všech 23 pracovníků (pedagogických i nepedagogických), kteří k termínu inspekční činnosti v DD pracovali. Vedení DD v hodnoceném období cíleně podporovalo další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), důraz byl kladen zejména na jejich odborný růst, zkvalitňování

pedagogických postupů a inovativních metod vzdělávacích činností. Využívání získaných poznatků sledovalo vedení zařízení zejména prostřednictvím hospitací.

Povinná dokumentace s výjimkou ŠVP DD byla vedena v rozsahu a v souladu s požadavky školského zákona a zákona č. 109/2002 Sb. Vnitřní řád zařízení byl z hlediska struktury zpracován v souladu s právním předpisem, má všechny obsahové náležitosti dle vzorového vnitřního řádu (příloha vyhlášky č. 438/2006 Sb., kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních).

Práva a povinnosti dětí byly ve vnitřním řádu deklarovány v zákonném rozsahu. Po přijetí do DD byly děti prokazatelně seznámeny se svými právy a povinnostmi, s organizací i s režimem zařízení. V průběhu adaptační fáze byla těmto dětem věnována zvýšená pozornost a podpora. Adaptační proces byl vychovateli písemně vyhodnocován ve stanovených termínech.

Dílčí nedostatky byly zjištěny v nastavení výše kapesného za kalendářní měsíc pro jednotlivé věkové kategorie dětí a ustanovení týkající se návštěv v DD. Maximální možná výše kapesného byla stanovena pouze u kategorie dětí nad 15 let a zletilých nezaopatřených osob, u ostatních věkových kategorií dětí byly v rámci rozpětí částky sníženy, stanoveny pod maximální hranice. K těmto nedostatkům přijala ředitelka opatření v průběhu inspekční činnosti, výši kapesného nastavila u všech věkových kategorií dětí v maximální výši

a nevhodné ustanovení týkající se návštěv v průběhu inspekční činnosti z vnitřního řádu odstranila.

Osobní dokumentace každého dítěte byla systematicky a přehledně vedena sociální pracovníci, obsahovala např. základní osobní údaje, korespondenci s osobami odpovědnými za výchovu dětí a participujícími institucemi a záznamy o školních výsledcích dětí.

Programy rozvoje osobnosti dětí, včetně hodnocení jejich plnění odpovídaly svým obsahem formou požadovaným cílům. Vycházely z rodinné anamnézy, z podrobné charakteristiky jednotlivých dětí získané cíleným pozorováním v adaptačním období a v průběhu jejich pobytu v zařízení, případně z dokumentace dětí vedené v předchozím zařízení (např. Klokánku, psychiatrické nemocnice). Obsahovaly dlouhodobé cíle rozpracované na školní rok, pro každé dítě byly definovány konkrétní úkoly směřující k jeho rozvoji v žádaných kompetencích. Stanovovaly i úkoly související s dosahovanými výsledky dětí ve školách. Záznamy o plnění stanovených cílů v oblastech vzdělávání dokladovaly provázanost mezi obsahem ŠVP DD a stanovenými individuálními cíli rozvoje osobnosti dětí (výraznější ve školním roce 2013/2014). Roční plány výchovně vzdělávací činnosti vymezovaly konkrétní výchovné cíle i odpovědnost jednotlivých pedagogických pracovníků za svěřené oblasti. Měsíční a týdenní plány (programy výchovně vzdělávací činnosti) měly velmi dobrou vypovídací hodnotu zejména z hlediska připravovaných aktivit. Krátkodobé plánování (formou týdenních programů výchovně vzdělávací) směřovalo ve většině případů ke konkrétním výchovným cílům, někdy však nebylo dostatečně provázáno s tématy

a tematickými celky deklarovanými v ŠVP DD (standardy). V týdenních programech výchovně vzdělávací činnosti převažovala zejména příprava na vyučování (samostudium a individuální činnosti vychovatelů s jednotlivými dětmi), zájmová činnost dětí a činnosti související s výchovou ke zdraví a zdravému životnímu stylu (např. sportovní a pohybové aktivity, pobyty na čerstvém vzduchu).

Zařízení průběžně udržovalo a zlepšovalo materiální podmínky pro svoji činnost. Materiální podmínky i vnitřní vybavení DD pro provoz 4 rodinných skupin odpovídaly požadavkům právního předpisu, vnitřní i vnější prostory svým uspořádáním naplňovaly filozofii rodinného prostředí. Dílčím nedostatkem na odloučeném pracovišti Dukelská je

situování sociálního zařízení pro děti mimo prostory rodinných skupin (zpravidla v jiném podlaží). Děti všech rodinných skupin mají k dispozici jak prostředky informačních a komunikačních technologií (počítače, televizory, audio přehrávače), tak i prostředky pro realizaci sportovních a pohybových aktivit (sportovní potřeby, herní prvky na dětských hřištích, hřiště s umělým povrchem, venkovní bazén). V rámci zvyšování fyzické kondice mohly zejména starší děti využívat posilovnu.

Vedení DD průběžně provádělo periodické bezpečnostní prověrky a kontroly, identifikovalo a vyhodnocovalo bezpečnostní a zdravotní rizika a stanovovalo opatření k jejich minimalizaci, účinnost byla průběžně vyhodnocována. Inspekční prohlídkou obou budov DD a prostor přístupných dětem nebyly z hlediska bezpečnosti a ochrany jejich zdraví (dále „BOZ“) zjištěny závady. Dílčí nedostatek v absenci schodištního madla v prvním podlaží na odloučeném pracovišti Dukelská byl vyřešen v průběhu inspekční činnosti. Ve vnitřním řádu byla definována pravidla BOZ, děti byly při příchodu do zařízení a následně v pravidelných cyklech pedagogy prokazatelně seznamovány s pravidly BOZ a poučovány v návaznosti na realizované činnosti a aktivity. Každé poučení o BOZ bylo zapisováno do příslušné dokumentace (např. knihy hlášení). Zařízení vedlo paralelně 2 knihy úrazů (pro každé pracoviště), v průběhu inspekční činnosti byla na doporučení ČŠI založena 1 (centrální) kniha úrazů pro celý DD. Záznamy o úrazu dítěte byly vyhotoveny dle povahy a jejich závažnosti v daném termínu. Pro případ mimořádné situace byl zpracován traumatologický plán, který byl v době konání inspekční činnosti zveřejněn na přístupném místě v zařízení. K poskytnutí první pomoci je DD vybaveno lékárníčkami, které jsou umístěny v každé rodinné skupině. Zařízení cíleně vytvářelo předpoklady pro bezpečný a zdravý vývoj dětí při jejich vzdělávání a denní péči.

Stravování bylo dětem v rámci plného přímého zaopatření poskytováno ve věkové kategorii do 15 let 5krát denně, v kategorii nad 15 roků pak 6krát denně (druhá večeře). V rámci přípravy pro samostatný život si děti pod vedením vychovatelů připravovaly snídaně, dopolední svačiny, 3krát v týdnu večeře, případně celodenní stravu (např. ve víkendové dny). Na kontrolovaných jídelních lístcích byly v souladu se zásadami zdravého životního stylu vyznačeny skupiny alergenů, denně bylo dětem podáváno ovoce nebo zelenina.

Zařízení hospodařilo s prostředky přidělenými ze státního rozpočtu (71 %), na provoz využívalo finanční zdroje zřizovatele. Dalším zdrojem příjmů byly příspěvky na úhradu péče (ošetřovné), výživné a přídavky na děti. V roce 2014 zařízení hospodařilo s finančními prostředky, které mu umožňovaly naplňování vzdělávacích záměrů dané ŠVP DD. Finanční prostředky státní dotace byly průběžně využívány i v rámci čerpání ostatních neinvestičních výdajů a spolu s prostředky zřizovatele byly ve sledovaném roce využity zejména k nákupu učebních pomůcek, knih, časopisů a k úhradě výdajů na DVPP. Z rozpočtu Moravskoslezského kraje (zřizovatele) zařízení obdrželo i účelové finanční prostředky, a to na částečné pokrytí nákladů spojených s přechodem na nový software a dotaci do investičního fondu na nákup automobilu, který bude realizován nejpozději do června 2015. DD získal v roce 2014 finanční prostředky v rámci dvou rozvojových programů MŠMT, které byly určeny na zvýšení platů pedagogických pracovníků. Ve sledovaném období DD zapojil do financování i rezervní fond, který byl tvořen převážně z darů od různých sponzorů a nadací. Hospodaření zařízení v hlavní činnosti bylo ziskové, doplňkovou činnost DD neprovozuje. Přidělené finanční prostředky umožňovaly realizaci a naplňování ŠVP DD, rozvíjet činnost zařízení a realizovat deklarované vzdělávací záměry.

Hodnocení průběhu vzdělávání ve vztahu ke vzdělávacímu programu dětského domova

Naplnění výstupů a vzdělávacích cílů stanovených v ŠVP DD bylo v průběhu inspekční činnosti sledováno a hodnoceno napříč všemi rodinnými skupinami a realizovanými činnostmi (dopoledními, odpoledními, podvečerními a večerními), ve kterých dominovaly zejména činnosti režimové, příprava na vyučování, zájmové a odpočinkové aktivity dětí. Činnosti byly vedeny zejména tradičními formami a metodami práce, pozitivem bylo příznivé pracovní klima a motivační způsob hodnocení, které dětem poskytovalo zpětnou vazbu. Realizované organizační formy i aplikované metody byly většinou vhodně zvoleny jak k věku dětí, tak i k aktuálnímu složení rodinných skupin. V přípravě na vyučování byla zejména mladším dětem primárně věnována individuální péče, děti byly vedeny ke vzájemné pomoci a toleranci. Vychovatelé vedli děti k samostatnosti, oceňovali jejich zájem a snahu. Respektovali osobní psychomotorické tempo dětí, zohledňovali jejich odlišné potřeby

a schopnosti, přihlíželi k jejich nadání i aktuálnímu naladění a stavu, vytvářeli dětem prostor k seberealizaci. Primárně převažovaly dovednostně-praktické metody, při kooperativních činnostech děti prokazovaly schopnost spolupráce a vzájemné komunikace. Prostřednictvím sociálního učení byly podporovány zejména kompetence sociální, komunikativní,

pracovní a kompetence kučení. Cíleně byl propojen rozvoj smyslového vnímání s verbální komunikací dětí. Činnosti probíhaly v přátelském a bezpečném sociálním prostředí, které dětem umožňovalo uspokojování jejich sociálních i emočních potřeb. V rámci tzv. volných činností byl vytvářen prostor pro kreativitu a fantazii dětí. Psychoterapeutickou metodou používanou všemi pedagogickými pracovníky zařízení byl společný rozhovor, který napomáhal dětem zvládat pochopení různých situací, důsledků a korekci jednání s cílem hledání vlastní volby optimálního řešení. Komunikace mezi pedagogickými pracovníky a dětmi byla přirozená, spontánní, založená na vzájemném respektu, nespolutracující chování dětí nebylo zaznamenáno. Vychovatelé věnovali soustavnou pozornost psychohygienickým podmínkám, správné životosprávě i sebeobsluze, čímž naplňovali zásady zdravého životního stylu.

Materiální podpora činností byla na požadované úrovni. Děti byly cíleně vedeny k bezpečnému a šetrnému zacházení s vybavením zařízení a k praktickému dodržování pořádku.

Vzdělávání dětí v hodnoceném období vhodně doplňovaly např. víkendové a prázdninové pobyty dětí, kulturní představení a další všestranně zaměřené akce s cílem podpory občanských kompetencí. Děti se pravidelně účastnily akcí organizovaných jinými DD, neziskovými organizacemi i neformálními skupinami, při kterých měly možnost se sebezpoznat, ukázat své dovednosti, schopnosti a nadání. Rozvoj individuálních zájmů dětí umožňovala také podpora aktivní účasti a zapojení do zájmových útvarů organizovaných partnerskými institucemi, zejména do kroužků a útvarů se sportovním a uměleckým zaměřením. V rámci environmentální výchovy se děti účastnily např. sběru papíru, třídění odpadu, úklidu cyklostezky nebo sázení stromků v obci. Další aktivity byly zaměřeny na schopnost prezentace a sebe prezentace dětí, na rozvoj jejich komunikačních dovedností a připravenosti pro život s důrazem na prevenci kriminality a rizikového chování.

Hodnocení výsledků vzdělávání ve vztahu k vzdělávacímu programu dětského domova

Hodnotící systém byl ve sledovaném období primárně založen na individuálním přístupu ke každému dítěti. Uplatňováno bylo zejména neformální verbální hodnocení dětí v průběhu každého dne, pravidelně bylo prováděno písemné hodnocení dětí vychovateli v souvislosti

s naplňováním programů rozvoje osobnosti dítěte. Účinnost výchovného působení pedagogických pracovníků DD na děti, včetně výsledků vzdělávání dětí ve školách, které navštěvují, byly průběžně projednávány a analyzovány na jednáních pedagogické rady. V rámci prevence školní neúspěšnosti dětí vychovatelé průběžně spolupracovali s třídními učiteli a vyučujícími, pravidelně se účastnili třídních schůzek, v odůvodněných případech využívali telefonický kontakt, což jim poskytovalo zpětnou vazbu a podněty k přijímání opatření.

Vychovatelé průběžně sledovali dosaženou úroveň individuálních výsledků v osobnostním rozvoji dětí, např. jejich pokroky v sebeobslužných činnostech, v samostatnosti, v dodržování hygienických návyků, v udržování pořádku v osobních věcech a v prostorách rodinných skupin nebo vztahy s ostatními dětmi. K eliminaci případných výchovných nebo vzdělávacích problémů následně přijímali opatření.

Pravidelně bylo vyhodnocováno klima v jednotlivých rodinných skupinách. Oslovené děti a zletilé nezaopatřené osoby v rozhovorech se školními inspektory uvedly, že jsou v zařízení spokojené a svůj pobyt v DD hodnotily kladně. Dále uvedly, že se nesetkaly např. s ponižováním, fyzickým trestáním ze strany zaměstnanců DD, měly možnost se ke svému hodnocení nebo k záležitostem, které se jich týkaly vyjadřovat, nebyly omezovány v přijímání návštěv a vycházek. Porušování práv dětí nebylo v průběhu inspekční činnosti zjištěno.

Prevence rizikového chování dětí byla v návaznosti na aktuální složení rodinných skupin (převaha dětí mladšího školního věku) založena zejména na nesespecifické primární prevenci, tj. na podpoře interních a externích zájmových aktivit organizovaných DD, školou, kterou děti navštěvují, místním střediskem volného času, sportovními oddíly a zájmovými sdruženími (např. výtvarné, hudební, taneční, sportovní a ekologické aktivity). K rozvoji osobnosti dětí a zdravého životního stylu dále přispívalo jejich zapojení do různých soutěží, zážitkových kurzů, návštěv kulturních představení a vystoupení pro místní občany. Při řešení rizikového chování dětí vychovatelé úzce spolupracovali např. s dětským psychologem, psychiatrem, se školami a školskými poradenskými zařízeními, využito bylo i rediagnostického pobytu dítěte v diagnostickém ústavu.

V hodnoceném období byly z hlediska rizikového chování dětí zaznamenány a řešeny ojedinělé případy např. verbální i fyzické agrese mezi dětmi, drobné krádeže, záškoláctví nebo porušení pravidel při komunikaci na sociálních sítích. Závažné projevy rizikového chování případně útěky dětí nebo nenávraty z vycházek se ve sledovaném období nevyskytly. V průběhu inspekční činnosti nebyly zaznamenány žádné negativní projevy dětí vůči zařízení DD, personálu nebo vůči sobě navzájem.

Za prokázané porušení povinností vymezených vnitřním řádem byla dětem v odůvodněných případech ukládána opatření ve výchově, a to např. odnětím možnosti účastnit se atraktivní činnosti nebo formou omezení trávení volného času mimo DD (ojediněle). Méně závažné výchovné problémy dětí byly následně řešeny převážně domluvou a pohovorem. Vedené záznamy v osobní dokumentaci dětí dokládaly, že v hodnoceném období (cca 10 : 1) bylo primárně využíváno udělování kladných opatření ve výchově, a to za příkladné úsilí a výsledky při plnění povinností (reprezentace DD, dobré školní výsledky) zejména formou věcných odměn, což svědčí o motivačním přístupu pedagogů k dětem.

Starší děti se účastnily programů zaměřených na sociální a pracovní integraci, na zvýšení jejich připravenosti pro život, k získání a udržení si zaměstnání a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce, na právní vědomí a finanční gramotnost. Dětem starším 16 let byl umožňován pobyt ve cvičném bytě (zpravidla tříměsíční), který je součástí zařízení, a ve kterém si samy vařily, praly, uklízely a hospodařily s přidělenými finančními prostředky. Při odchodu zletilých nezaopatřených osob z DD po ukončení přípravy na budoucí povolání jim zařízení pomáhalo při zabezpečení jejich zaměstnání, poskytovalo jim poradenskou, materiální

a finanční pomoc.

V hodnoceném období ukončily pobyt v DD 4 zletilé zaopatřené osoby, které úspěšně ukončily přípravu na budoucí povolání (3 dosáhly středního vzdělání s výučním listem a 1 středního vzdělání s maturitní zkouškou) a 6 dětí, z toho bylo 1 dítě přemístěno do diagnostického ústavu (rizikové chování), v ostatních případech byla dětem ústavní výchova zrušena (2 přešly do pěstounské péče a 3 se vrátily zpět do péče jednoho ze zákonných zástupců). Zařízení realizovalo katamnestická šetření dětí po jejich odchodu ze zařízení, organizovalo jejich srazy a prostřednictvím webových stránek navazovalo vzájemnou komunikaci.

S výsledky vzdělávání byly osoby odpovědné za výchovu dětí seznamovány zejména prostřednictvím telefonických a osobních kontaktů a organizováním tzv. „Dnů otevřených dveří“.

Závěry

- a) Vzdělávání dětí a denní péče o děti se uskutečňovaly ve shodě s deklarovanými cíli sociálního učení s důrazem na úspěšné dokončení základního vzdělání, přechod do středního vzdělávání a samostatnost po odchodu ze zařízení do běžného sociálního prostředí a intaktní společnosti.

Zařízení v hodnoceném období dodržovalo rovný přístup ke vzdělávání, v jeho průběhu byly zohledňovány potřeby jednotlivých dětí a vytvářeny vhodné podmínky pro jejich zdravý vývoj, o právech a povinnostech v oblasti státní správy rozhodovala ředitelka zařízení ve stanoveném rozsahu.

Vzdělávání a denní péče o děti se uskutečňovaly v podnětném a bezpečném prostředí a celkové pohodové atmosféře, zvolené metody a formy práce odpovídaly věku a schopnostem jednotlivých dětí. Prevence rizikového chování prolínala celým výchovně vzdělávacím procesem, opatření k nápravě byla ve sledovaném období přijímána.

- b) V řízení DD byly k termínu inspekční činnosti zjištěny dílčí nedostatky (v obsahu ŠVP DD, v nastavení výše kapesného za kalendářní měsíc pro jednotlivé věkové kategorie dětí a v ustanovení týkající se návštěv v DD). Vzhledem k tomu, že ředitelka zařízení zjištěné nedostatky v průběhu inspekční činnosti odstranila, nebyla k přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků stanovena lhůta.
- c) Příležitostí ke zlepšení úrovně poskytovaného vzdělávání má zařízení v průběžném informování osob odpovědných za výchovu o výsledcích vzdělávání dětí a v udržování a prohlubování kontaktů i s dalšími blízkými osobami.
- d) Od poslední inspekční činnosti (1999) se materiálně-technické podmínky pro vzdělávání a denní péči o děti výrazně změnily, zařízení se rozšířilo o další budovu pro 2 rodinné skupiny.

Seznam dokladů a ostatních materiálů, o které se inspekční zjištění opírá

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace (úplné znění zřizovací listiny ke dni 21. prosince 2012), čj. ZL/206/2001, ze dne 20. prosince 2012, včetně dodatků
2. Rozhodnutí MŠMT (nejvyšší povolený počet lůžek ve škol. zařízení), čj. 29 392/2010-21, ze dne 22. listopadu 2010
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 3. března 2015
4. Jmenovací dekret na vedoucí pracovní místo ředitelky, na dobu určitou na období 6 let, do 31. července 2018, čj. MSK 83835/2012/ŠMS, ze dne 21. června 2012
5. Výkazy Z 14-01 o zařízení pro výkon ústavní-ochranné výchovy podle stavu k 31. říjnu 2012, 2013, 2014
6. Výkazy Z 17-01 o činnosti zařízení školního stravování podle stavu k 31. říjnu 2012, 2013 a 2014
7. Výroční zprávy – školní roky 2012/2013 a 2013/2014, ze dne 15. října 2014
8. Školní vzdělávací program DD platný od 1. září 2011
9. Školní vzdělávací program DD platný od 1. září 2014
10. Seznámení dětí a zaměstnanců se změnou Školního vzdělávacího programu DD, ze dne 12. března 2015
11. Výchozí standardy pro výchovný program osobnosti dítěte (součást ŠVP DD)
12. Vnitřní řád Dětského domova a Školní jídelny, Budišov nad Budišovkou, ČSA 718, příspěvkové organizace, ze dne 2. ledna 2006
13. Vnitřní řád Dětského domova a Školní jídelny, Budišov nad Budišovkou, ČSA 718, příspěvkové organizace, ze dne 1. března 2013, včetně prezenční listiny dětí a zaměstnanců, kteří byli s vnitřním řádem seznámeni
14. Dodatek k vnitřnímu řádu DD, ze dne 14. ledna 2014 (změny výše příspěvku na úhradu péče dětem a nezaopatřeným osobám, výše kapesného, hodnoty osobního daru a věcné pomoci)
15. Seznámení dětí se změnou vnitřního řádu DD s účinností od 1. ledna 2014 (prezenční listina, ze dne 14. ledna 2014)
16. Dodatek k vnitřnímu řádu DD (změna výše kapesného pro jednotlivé věkové kategorie dětí v maximální dotaci), ze dne 10. března 2015
17. Dodatek k vnitřnímu řádu DD (změna organizace dne) včetně prezenčních listin dětí a zaměstnanců, ze dne 12. března 2015
18. Vnitřní řád DD, ze dne 12. března 2015 (platná verze)
19. Seznámení dětí a zaměstnanců s novou verzí vnitřního řádu DD, ze dne 12. března 2015 (s účinností od 16. března 2015) včetně prezenčních listin
20. Pracovní řád (vnitřní dokument), ze dne 15. února 2012
21. Organizační řád platný s účinností od 1. ledna 2013 včetně organizačního schéma
22. Žádost o udělení výjimky v počtu dětí v rodinné skupině, ze dne 10. března 2015
23. Záписы z jednání pedagogické rady a provozních porad, školní roky 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti

24. Zápis z provozně-pedagogické porady (seznámení zaměstnanců se ŠVP DD), ze dne 3. února 2015
25. Zápisy z porad pedagogických pracovníků, školní roky 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
26. Materiály z hospitační činnosti v DD (ředitelka), zápisy z kontrol zástupkyně ředitelky, školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
27. Zápisy z komunit – hodnocení dětí, školní roky 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
28. Zápis z porad s dětmi jednotlivých rodinných skupin (vychovatelů), školní roky 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
29. Knihy hlášení (knihy denní evidence zařízení) I. – IV. rodinné skupiny – školní roky 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
30. Kapesné, dary dětem, sponzorské dary – školní roky 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
31. Koncepce rozvoje Dětského domova a Školní jídelny v Budišově nad Budišovkou, ze dne 1. března 2012
32. Celoroční plán práce 2013/2014, ze dne 1. září 2013
33. Celoroční plán práce 2014/2015, ze dne 2. září 2014
34. Jednací protokol, od 1. září 2011 k termínu inspekční činnosti veden v elektronické podobě
35. Ubytovací řád cvičného bytu, ze dne 15. října 2010
36. Provozní řád posilovny, ze dne 2. ledna 2013
37. Provozní řád bazénu, ze dne 1. července 2012
38. Objednávka č. 8 (výroba madel ke schodišti), ze dne 12. března 2015
39. Návštěvní řád Dětského domova a Školní jídelny, Budišov nad Budišovkou, ČSA 718, příspěvkové organizace platný ve školním roce 2014/2015
40. Dokument Záznam o návštěvě a Potvrzení o propuštění dítěte ze zařízení (vycházka)
41. Rozhodnutí ředitelky zařízení ve věci žádosti o povolení pobytu mimo zařízení (dětí s osobními čísly 16 a 18), čj. DDBU/00032/2015, ze dne 28. ledna 2015
42. Výkaz návštěv, telefonátů, korespondence a ostatních zapsaných událostí u dětí – školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
43. Měsíční a týdenní plány (týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti) I., II., III. a IV. rodinné skupiny (duben 2014)
44. Měsíční a týdenní plány (týdenní programy výchovně vzdělávací činnosti) I., II., III. a IV. rodinné skupiny (únor 2015)
45. Programy rozvoje osobnosti dětí (výběr školní rok 2013/2014 a 2014/2015)
46. Minimální preventivní programy – školní roky 2013/2014 a 2014/2015
47. Hodnocení preventivních aktivit za školní rok 2013/2014, ze dne 9. července 2014
48. Seznam zaměstnanců DD včetně jejich osobních čísel k 5. lednu 2015, platný k termínu inspekční činnosti

49. Personální dokumentace zaměstnanců DD (doklady o vzdělání, psychologická vyšetření, výpisy z evidence Rejstříku trestů, osvědčení a certifikáty z DVPP) – aktuální stav k termínu inspekční činnosti
50. Plány dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků na školní roky 2013/2014 a 2014/2015
51. Dokumentace k stanovení rozsahu hodin přímé pedagogické činnosti na jednotlivé měsíce – školní rok 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
52. Předpis pracovního rozvrhu směn vychovatelů (třítýdenní režim) za jednotlivé pedagogické pracovníky ve školním roce 2014/2015
53. Plány a výkazy služeb vychovatelů a pracovníků v sociálních službách (tzv. nočních vychovatelek) – školní rok 2014/2015, ze dne 1. září 2014
54. Plán a výkaz služeb vychovatelů a pracovníků v sociálních službách (tzv. nočních vychovatelek) – úprava ze dne 12. března 2015, s účinností od 16. března 2015
55. Vnitřní řád školní jídelny platný s účinností od 1. září 2014 (včetně prezenčních listin dětí a zaměstnanců)
56. Matrika vedená v elektronické podobě k termínu inspekční činnosti
57. Seznamy dětí podle zařazení do rodinných skupin, ze dne 1. září 2014 a k 1. lednu 2015, platný k termínu inspekční činnosti
58. Seznam dětí dle zodpovídajících vychovatelů, ze dne 20. ledna 2015
59. Osobní dokumentace dětí – školní rok 2014/2015 k termínu inspekční činnosti (výběr)
60. Smlouvy o setrvání v péči DD a ŠJ v Budišově nad Budišovkou do ukončení přípravy na povolání – zletilé nezaopatřené osoby, evidenční č. 14, 27, 28
61. Odchody dětí do samostatného života – školní roky 2012/2013, 2013/2014 a 2014/2015 k termínu inspekční činnosti
62. Seznam udělených/uložených opatření ve výchově (všechny děti) – školní rok 2014/
63. Anketa – záznamy z řízených rozhovorů s dětmi (dětmi 2. stupně ZŠ a středního vzdělávání) – 2krát
64. Kniha úrazů a poranění, vydána do užívání dne 27. ledna 2009 (40 listů)
65. Evidenční kniha školních úrazů (poř. č. úrazu 1 až 6)
66. Kniha úrazů – založena dne 12. března 2015
67. Záznamy o úrazech dětí ve školním roce 2012/2013 (1krát), 2013/2014 (1krát) a 2014/2015 (2krát)
68. Soubor vyhodnocení rizik, ze dne 2. února 2015 včetně Identifikace nebezpečí a bezpečnostního opatření
69. Opatření a pravidla zabezpečení DD a ŠJ v Budišově nad Budišovkou, ze dne 1. listopadu 2014
70. Údaje o finančním vypořádání dotací ze státního rozpočtu v roce 2014, ze dne 23. ledna 2015
71. Krajský úřad Moravskoslezského kraje, Odbor školství, mládeže a sportu – Sdělení závazných ukazatelů pro rok 2014, ze dne 6. listopadu 2014

72. Krajský úřad Moravskoslezského kraje, Odbor školství, mládeže a sportu – Dotace na rozvojový program s ÚZ 33 051 Zvýšení platů pracovníků regionálního školství, ze dne 24. října 2014
73. Krajský úřad Moravskoslezského kraje, Odbor školství, mládeže a sportu – Dotace na rozvojový program s ÚZ 33 052 Zvýšení platů pracovníků regionálního školství, ze dne 27. listopadu 2014
74. Výkaz zisku a ztráty 12/2014, ze dne 20. ledna 2015
75. Hlavní kniha účetnictví 12/2014 ke dni 31. prosinci 2014
76. Evidence dokladů školního stravování za měsíc únor 2015 (jídelní lístky, hlášení o hospodaření, uzávěrka skladu, průměrné spotřeby vybraných druhů potravin, seznam stravovaných osob)

Poučení

Podle § 174 odst. 10 školského zákona může ředitelka školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.t@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Antonín Grulich, školní inspektor

Antonín Grulich v. r.

Mgr. Pavel Pyšný, školní inspektor

Pavel Pyšný v. r.

Bc. Zdeňka Turková, kontrolní pracovnice

Zdeňka Turková v. r.

Mgr. Vojtěch Chromeček, odborník na speciální pedagogiku

Vojtěch Chromeček v. r.

V Olomouci dne 3. dubna 2015

**Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí
inspekční zprávy**

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Naděžda Vondroušová, ředitelka školského
zařízení

Naděžda Vondroušová v. r.

V Budišově nad Budišovkou dne 15. dubna 2015